

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Факультет логістики

Кафедра менеджменту та військового господарства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри менеджменту та
військового господарства кандидат
економічних наук, доцент

Майя ЧЕРКАШИНА

_____ 20__

СИЛАБУС

СТАНДАРТИЗАЦІЯ, СЕРТИФІКАЦІЯ І КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	254 Забезпечення військ (сил)

Розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри (предметно-методичної
комісії) № _____

Протокол від _____ 20__ р. № _____.

Харків 2021

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	НАУМЕНКО МАРІЯ ОЛЕКСІЇВНА
Науковий ступінь	ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ З ЕКОНОМІЧНОГО НАПРЯМУ
Вчене звання	ДОЦЕНТ
Посада	ПРОФЕСОР КАФЕДРИ
Місце роботи	НАНГУ КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ВІЙСЬКОВОГО ГОСПОДАРСТВА
Адреса кафедри	Україна, 31001, м. Харків, майдан Захисників України, 3
Контакти	
E-mail	kafedra_10@ukr.net

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»	Цикл дисциплін, що формують професійну кваліфікацію
Блоків змістових модулів –3	Спеціальність: 254 «Забезпечення військ (сил)» Спеціалізація: «Тилове забезпечення підрозділів НГУ»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 5		4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачено		Семестр
Загальна кількість годин - 90		7-й
	Лекції	
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	22 год.
		Групові, практичні, семінарські
		42 год.
		Самостійна робота
		36 год.
		Індивідуальне завдання: не передбачено
		Вид контролю: екзамен 6

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни: особливості стандартизації, сертифікації та контролю якості продукції в Україні.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами:

Дисципліни, що забезпечують:

Економічна теорія

Основи обліку та аудиту у військовій частині

Організація закупівель, товарів робіт та послуг в НГУ

Стандартизація, сертифікація і контроль якості

Забезпечувані дисципліни:

Економіка та управління військового господарства

Військове стажування

Кваліфікаційна робота

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета засвоєння дисципліни «Стандартизація, сертифікація і контроль якості» - надати знання про закономірності організації випробування та контролю якості, стандартизації та сертифікації військової продукції, які забезпечують її успішність, вимоги демократичного суспільства завдяки використанню військовослужбовцями інструментів контролю якості, формувати практичні уміння і навички організовувати визначення контролю якості товарів, робіт та послуг при їх постачанні до військових частин НГУ.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

Знати:

- організаційно-економічні основи управління якістю товарів, робіт та послуг у військовій частині;
- методи визначення показників якості матеріальних ресурсів та її оцінка;
- специфіку сучасної технології експертних оцінок якості при тендерних закупівлях товарів, робіт та послуг.

Уміти:

- розробляти вимоги до якості робіт та послуг за нормативними документами та стандартами; застосовувати методи визначення показників якості товарів, робіт та послуг;
- володіти навичками володіння специфікою сучасної технології експертних оцінок якості при тендерних закупівлях товарів робіт та послуг; навичками формувати вибіркові плани контролю якості військової продукції;

ІК, К03, К07, К22.

ІК - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у ході виконання завдань забезпечення військ (сил), вирішення яких, надасть можливість створити сприятливі умови для дій військ в різних умовах обстановки, або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та

невизначеністю умов;

K03 - Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

K07 - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

K22 - Здатність опановувати знання в інших галузях професійної діяльності, здійснювати пошук, аналізувати та надавати критичну оцінку інформації з різних джерел.

3. Зміст навчальної дисципліни (анотація навчальної дисципліни).

Особливістю курсу є системний підхід до викладання матеріалу. Необхідний науковий рівень навченості здобувачів забезпечується високим професійним рівнем зайнятих у процесі навчання науково-педагогічних працівників, використанням сучасних інформаційних технологій, методів і форм подання навчального матеріалу.

Теоретична база сучасної стандартизації, роль стандартизації і сертифікації в управлінні якістю, методи оцінювання показників якості військової продукції, процесів виробництва, організація сучасного підходу до управління закупівлями товарів, робіт і послуг, загальні вимоги та механізми управління якістю

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни.

Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин						
	Усього	У тому числі:					
		л	гр. з.	пр. з.	сем.	курс.р.	с.р., інд.
1	2	3	4	5	6	7	8
Блок змістових модулів 1. Організаційні основи управління якістю військової продукції							
Змістовний модуль 1. Організаційні основи сучасного підходу до управління якістю військової продукції							
Заняття 1. Якість і конкурентоспроможність в сучасних умовах 1. Характеристика навчальної дисципліни та методичні рекомендації щодо її вивчення. 2. Сутність категорії якості та конкурентоспроможності. 3. Роль якості на сучасному етапі. Ретроспективний аналіз підходів до управління якістю.	2	2					
Заняття 2. Система управління якістю 1. Поняття системи управління якістю, цілі, задачі та принципи організації. 2. Діалектика розвитку системи управління якістю. Характеристика існуючих систем управління якістю.	2	2					
Самостійне вивчення: 1. Роль якості продукції у підвищенні її конкурентоспроможності.	4						4
Заняття 3. Сутність сучасного підходу до управління якістю продукції 1. Сутність категорій якості, конкурентоспроможності та їх роль в умовах ринку. 2. Сучасний підхід до управління якістю. Діалектика розвитку вимог до якості продукції.	6				6		
Усього за змістовий модуль 1	14	4			6		4

Змістовний модуль 2. Роль стандартизації і сертифікації в управлінні якістю військової продукції							
Заняття 1. Роль стандартизації в управлінні якістю. 1. Стандартизація вимог до якості. 2. Сертифікація якості.	2	2					
Самостійне вивчення: 1. Органи державного управління, що здійснюють сертифікацію продукції	8						8
Заняття 2. Розрахунок економічної ефективності стандартизації та підвищення якості. 1. Перелік та зміст основних показників ефективності стандартизації. 2. Перелік та зміст основних показників економічної ефективності підвищення якості. Методика оцінки ефективності підвищення якості.	2			2			
Самостійне вивчення: 1. Основні показники, що застосовуються для визначення економічної ефективності стандартизації.	8						8
Заняття 3. Стандартизація та розвиток систем управління якістю. 1. Роль стандартизації в формуванні вимог до якості продукції. 2. Роль стандартизації в розвитку систем управління якістю. Сертифікація продукції та послуг.	6				6		
Усього за змістовий модуль 2	26	2		2	6		16
Усього за блок змістових модулів 1	40	6		2	12		20
Блок змістових модулів 2. Методичні основи управління якістю військової продукції							
Змістовий модуль 3. Методи оцінювання показників якості військової продукції, процесів виробництва							

Заняття 1. Методи оцінювання показників якості військової продукції 1. Показники якості продукції, класифікація, порядок вибору та обґрунтування. 2. Статистичні методи оцінювання показників якості. 3. Експертні методи оцінювання якості.	2	2					
Самостійне вивчення: 1. Система іспитів продукції при її розробці, виробництві і використанні по призначенню.	2						2
Заняття 2. Оцінка показників якості статистичними методами. 1. Поняття випадкової величини та закони її розподілу. 2. Закони розподілу. 3. Методологія оцінки якості статистичними методами	4			4			
Самостійне вивчення: 1. Методи оптимального планування контрольних іспитів продукції по оцінці її якості.	4						4
Заняття 3. Система випробувань продукції та обслуговування на всіх етапах її життєвого циклу 1. Порядок і методи проведення експертизи продовольчих товарів і обслуговування. 2. Сертифікація продукції і послуг.	6				6		
Усього за змістовий модуль 3	18	2		4	6		6
Змістовий модуль 4. Організація сучасного підходу до управління якістю військової продукції							
Заняття 1. Вибіркові плани контролю якості продукції та обслуговування. 1. Класифікація вибірових планів контролю якості.	2	2					

2. Оперативна характеристика вибіркового плану контролю якості.							
Самостійне вивчення: 1. Характеристика планів контролю якості.	2						2
Заняття 2. Аналіз та синтез одноступеневих планів контролю якості за альтернативною ознакою. 1. Поняття одноступеневих планів контролю якості за альтернативною ознакою. 2. Методика здійснення аналізу та синтезу одноступеневих планів контролю якості за альтернативною ознакою.	6			6			
Самостійне вивчення: 1. Особливості планів контролю надійності з обмеженим часом.	2						2
Заняття 3. Організація і методи контролю якості військової продукції 1. Показники якості військової продукції. 2. Методи контролю якості продукції. 3. Модульний контроль.	6				6		
Усього за змістовий модуль 4	18	2		6	6		4
Усього за блок змістових модулів 2	36	4		10	12		10
Блок змістових модулів 3. Системи управління якістю у відповідності з міжнародними стандартами							
Змістовий модуль 5. Загальні вимоги та механізми управління якістю							
Заняття 1 Системи управління якістю у відповідності з міжнародними стандартами 1. Вимоги до систем управління якістю 2. Впровадження систем управління якістю 3. Механізм управління якістю	2	2					

Заняття 2 Загальні вимоги та механізми управління якістю 1. Вимоги до систем управління якістю 2. Система екологічного управління 3. Система управління соціальної відповідальності	6				6		
Усього за змістовий модуль 5	8	2			6		
Усього за блок змістових модулів 3	8	2			6		
Екзамен	6						
Усього за дисципліну	90	12		12	30		36

5. Самостійна робота.

Перелік тем, які здобувач повинен вивчити самостійно (з рекомендованою літературою).

1. Роль якості продукції у підвищенні її конкурентоспроможності.
2. Органи державного управління, що здійснюють сертифікацію продукції.
3. Основні показники, що застосовуються для визначення економічної ефективності стандартизації.
4. Система іспитів продукції при її розробці, виробництві і використанні по призначенню.
5. Методи оптимального планування контрольних іспитів продукції по оцінці її якості.
6. Характеристика планів контролю якості.
7. Особливості планів контролю надійності з обмеженим часом.
8. Органи сертифікації продукції.
9. Міжнародна і європейська діяльність України в області сертифікації.
10. Порядок проведення робіт із сертифікації продукції.

Вказівки до самостійної роботи.

При відпрацюванні питань, що виносяться на самостійну роботу, суб'єкти навчання мають змогу і повинні використовувати у повній мірі можливості системи дистанційного навчання (доступ до ресурсу: sdn.ivc.com) і матеріали з мережі Internet.

Зміст самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання:

Зміст і сенс самостійної роботи здобувачів полягає у засвоєнні методів та прийомів технології учіння, які включають питання організації робочого часу, психофізіології розумової праці тощо, спрямовані на підвищення ефективності наукових досліджень у визначеній предметній галузі

6. Політика курсу та оцінювання.

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими оригінальними.

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

Загальні критерії оцінок:

“відмінно” – Здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

“добре” – Здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння

легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

“задовільно” – Здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.

“незадовільно” – Здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)

Відбувається вигляді письмових робіт в кінці вивчення блоків змістових модулів, а також

- Індивідуальна презентація за тематикою самостійного вивчення дисципліни відповідного блоку змістових модулів (5 хвилин, зі слайдами)

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Слайди до презентації
- Повнота розкриття теми
- Якість інформації
- Самостійність та креативність

Критерії оцінки до кожного проекту надаються окремо

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Метою екзамену є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Екзамен проходить у формі співбесіди. Максимальна кількість балів – 100 балів.

8. Рекомендована література.

Базова

1. Наumenко М.О. Випробування та контроль якості військової продукції. Учбово-методичний посібник до виконання самостійних завдань курсантів, офіцерів [Електрон. ресурс] / М.О. Наumenко. – Режим доступу: <http://sdn.ivc.com/> (Доступ тільки з локальної мережі Академії).

2. Наumenко М.О. Організація закупівель товарів, робіт та послуг для НГУ. Учбово-методичний посібник до виконання самостійних завдань студентів, курсантів, слухачів / М.О. Наumenко. - Харків: НАНГУ, 2018 – 23 с.

3. 1.Соколовський С.А., Павлов С.П., Черкашина М.В.,Наumenко М.О,Грабовський Є.М. Управління якістю виробництва та обслуговування. Навчальний посібник. – Х.: НАНГУ, 2015, - 220с.

4. Соколовський С.А., Наumenко М.О. Аналіз особливостей управління інформаційними потоками логістичних процесів підрозділів

Національної гвардії України / С.А.Соколовський, М.О.Науменко // Науковий міжнародний журнал Science Rise. – Національний технічний університет «ХП», 2018. - № 2 (43). – С. 19-21.

5. Науменко М.О. Аналіз механізмів організації внутрішнього аудиту військових підрозділів Національної гвардії України / М.О. Науменко // “Science Rise” НВП ПП «Технологічний центр» Харк. Медична академія післядипломної освіти, НФУ Державний вищий навчальний заклад «Університет менеджменту освіти», 2017. - № 1/1 (30). – С. 5-8.

Допоміжна

1. Бичківський, Р.В. Метрологія, стандартизація, управління якістю і сертифікація. Підручник/ Р.В. Бичківський, П.Г. Столярчук, П.Р. Гамула. Львів: Вид-во Національного університету "Львівська політехніка", 2004. – 560 с.

2. Науменко М.О. Випробування та контроль якості військової продукції. Учбово-методичний посібник до виконання самостійних завдань курсантів, офіцерів [Електрон. ресурс] / М.О. Науменко. – Режим доступу: <http://sdn.ivc.com/> (Доступ тільки з локальної мережі Академії).